

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: уліци
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
і за вложенем оплати
почтової.

Рекламації незапеча-
тані вільні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в агенції дзвеників
пасажа Гавсмана ч. 9 і
в ц. к. Старостах на
провінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40

Поодинокое число 2 с.

З поштовою пере-
силкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(Войсковий закон в австрійській комісії парламентарній. — Молодоческі збори. — Обструкція в угорській соймі).

На явнім засіданю войскової комісії австрійського парламенту виголосив пос. Пастор бесіду, в котрій підніс всі жаданя польского Бола. Іменем Молодочехів промавляв п. Ярош і ваявив, що его сторонництво допустило войскове предложене до першого читаня лише в огляду на удержане великодержавного становища Австро-Угорціани. Пос. Голянський жадав більшого увагленя дрібних промисловців в доставах для войска. Пос. Шумаер ваявив, що на першім місци всіх жадань противників предложеня стоїть 2-літна войскова служба, реформа войскової процедури карної, вкінци матеріяльна поміч для родин резервістів. Промавляли ще пп. Мавронер і Поспішіль за дволітною войсковою службою, і на тім перервано наради. До генеральної дискусії записані: Заворка, Бергер і Штайн. — Fremdenblatt доносять: На вчерашнім довірочнім засіданю войскової комісії вложив п. Міністер краєвої оборони граф Вельзергаймб пояснене що до відносин, які причинили ся до того, що закон

в р. 1888, в справі доповняючої резерви виконувано в меншій мірі. Пан Міністер зробив то в тій ціли, аби заперечити хибним поглядам або погословкам о близькій війні, котрі не мають ніякої підстави.

В неділю відбули ся збори виконного виконного виділу чеського державного і соймового клубу, на котрих відбували ся наради над політичними і внутрішніми справами сторонництва під проводом дра Скарди. Провідник зборів вказав на великі труднощі сучасного політичного положеня і зазначив, що серед так трудного положеня конечно потрібна кріпка і засаднича єдність всіх чинників сторонництва. Відтак др. Падак пояснив причини, які его спонукали вложити провід клубу і вийшов із зборів. Над сею справою розпочала ся широка розправа, по котрій ухвалено отей резолюції: 1. Виконний виділ не приймає зреченя дра Падака, а признаючи его патріотичне пожертвоване і вигротовану діяльність в проводі молодоческого клубу, взиває его, щоби остав на чолі клубу. 2. Виконний виділ не обмежає заяв в межах організації сторонництва, однако висловлює конечно потребу єдності всіх послів і членів сторонництва яко неминуче услівя для веденя чеської політики. Взиває для того членів сторонництва і всіх добромислячих людей взагалі, щоби відпирали змаганя

неприятних сторонництв вимірені на викликане внутрішнього заколоту поміж Чехами і ослаблене становища чеського народу. 3. Виконний виділ приступає до ухвали клубу ради державної з 27 січня 1903 р., тотожної з ухвалою з 16 жовтня 1902 і одобряє, щоби клубови ради державної полишити вибір тактичних способів від случаю до случаю. Ті резолюції ухвалено односторонно. — Вечером того дня відбули ся під проводом дра Скарди збори молодоческого клубу, на котрих виголосив довшу промову про ситуацію і становище чеських послів в раді державній.

В угорській соймі, як ми вже вчера доносили, вносить ся на обструкцію против войскового закона. Після обчисленя скількості бесідників і часу їх промов, потрезає загальна дискусія на войсковим законом до шінця марта, супротив чого побір рекрутів, котрий відбуває ся звичайно в марті, буде без сумніву відложено. На дискусію спеціальну треба буде що найменше трех місяців. З того виходить, що вже найдалше в цьвітні угорське правительство буде змушене внести нове предложене вакона войскового о поборі 103.000 рекрутів. Надіють ся, що правительство постарає ся дійти до порозуміня з опозицією, що однако прийде досить тяжко, бо опозиція ставить надто великі жаданя.

МАРІНОС КОНТАРАС.

(З грецького — Аргирія Гепталіотіса.)

(Конець).

Прийшла третя чарка, капітан випив єї душком і став дальше оповідати:

Спровадили собі музику з Мегальохорі. Заєи прийшла музика, гості були вже під охотою. Принесли інструменти, музика заграла, появили ся хустина, всі за них почіпляли ся, і пішло „коло“. Марінос тавцював як шалений. По цівночи вийшли всі з шинку в село. Ішли просто до Фазекисового дому. Він мешкав тоді в сестрою при мачосі. Дівчина зірвала ся з першого сну і прибрала ся. Слово брата було для неї законом. Він привів з собою такеж паробка, котрого вибрав собі на швагра. Лемопі вийшла, святочно првбрана, з такою в руці. Дівчина вісімнадцятилітна, черноока і в білявим волосам. Всі забули на танець і напитец, коли єї побачили! Але хто найбільше вбентежив ся, то Марінос Контарас. Бевнастанно крутив свій вус. Удавав, що єї не бачить, але єї погляди падали вадно на дівчину. Григорій, простодушний чоловік, не замів нічого негарного, він мав же довірє єї до сестри, що була відважною дівчиною, і навіть самого чорта не бояв ся. А впрочім, він був ще й гордий, що всі на неї зглядали ся. Дівчина порав ся коло гостей, ходить сю-

ди й туди, аж до рана була на ногах та послугувала гостям.

Співи і тавці знов розпочали ся, але Марінос не мав нже охоти дурити. Удавав, що випив за багато, сів в куті і крутив вуси. Здавало ся, що сам чорт видобув ся з пекла і перешіптує ся з ним потайки, так неспокоїно виглядав.

Як стало свитати, взяв его Физекис ва руку і потягнув его знов у танець.

— Вас, морських вовків, вино дуже скоро усипляє, — сказав до него.

Марінос трохи не тріс від сміху і не опирав ся. Витягнув хустину і почав знов танцювати як шалений. Відтак став сьпівати. Бивув скрипачови таляра і почав ему присьпіривати всілякі новітні сьпіванки. По танци попав знов в задуму і відовзав ся до Физекиса:

— Ох, більше не видержу! Любий Григорій, вели сестрі ще раз налити чарки і підемо.

Григорій, паний вже як губка, кличе Лемоні і она вийшла. Але тепер стало ся нещасте! Марінос вєтєв, бере чарку і глядає на неї, говорить, немов би був сам в нею:

— Я прийшов до твого огорода з солодким виноградом, але не найшов там нічого солодшого, як твої червоні уста.

І кажучи то, похилив ся, аби єї поцілувати.

Така обіда була чимсь нечуваним в нашім честнім селі. Дівчина почервоніла як грань і щезла з наших очей. Вийшла на двір і розплакала ся як мала дитина. Мачоха відозвала ся тепер перший раз і накиннула ся

на Григорія. Ціле товариство мовчало. Музика зараз вийшла і за ними один по другім тихцем висунули ся з хати. Григорій оглядає ся хвильку, немов би зі сну пробудив ся, відтак стягнувши ся, кидає ся на Маріноса. Але тепер ангел став знов диким звірем. Витягає ніж і дивить ся на Григорія як злий дух. Двох, трех кидає ся на него, виривають ему ніж з руки, беруть его з собою на двір і утікають. Они взяли его на руки і занесли до човна. Всі, що вертаючи від Григорія, ішли попри свої хати, вступали і позабирали оружє, один пістолет, другий ніж, той сокиру і т. д. Они усталили ся всі на березі в один ряд і крикнули єму, аби чим скорше забирав ся, бо инакше ватоплять его разом з его товаришами. Марінос мав лиш кількох людей коло себе, а й ті були п'яні. Взяв весло, і відпихаючи човно від берега, сказав їм в гіркою усьмішкою: „До побаченя!“ і поплив.

За кілька хвиль надбіг і Григорій Физекис з ружницею. Як увидів, що човно вже відплило, трохи не опалів. Вскочив у води, аби за човном бігти! П'яниця! Люди витягнули его на берег і завели до дому.

Тут кивнув на мене знов старий Атаназіос. Попріпивши горло, так дальше оповідав:

— Пане, доси було то все лиш веселою забавкою. Від тепер починає ся роман. Того я не бачив, але часто чув, як сам покойняк оповідав. Коли Марінос вийхав на море, був лютий як лев. Помовчавши якийсь час, обертає ся до своїх моряків:

— Гей, діти, доси виратував я вас вже не раз з несної поганої справи, тепер ви мене

Новинки.

Львів дня 6-го лютого 1903.

— **Перенесення.** П. Намістник переніс комісаря повітового Володислава Мадейського з Самбора до Львова, а практиканта концептового ц. к. Намістництва бар. Витовта Гостковського зі Львова до Самбора.

— **Запомоги на католицькі місії.** Краєвий виділ уділив з 6.000 К, призначених на католицькі місії: руско-кат. архієпархії у Львові 1400 кор., а єпархіям в Перемишлі і Станіславові по 600 кор. Прочі 3.400 кор. одержали латинські єпархії у Львові, Перемишлі, Тарнові і в Кракові.

— **Музей ім. Дідушицьких,** котрий задля реконструкції будинку був через довгий час недопустушний для публіки, буде від сей неділі т. е. від дня 8 с. м. знову отвертий. Поки що можна оглядати збірки уміщені на 1. поверсі кожної неділі від 10 до 1, а також і в інших днях тижня з виїмкою понеділка і суботи в равних годинах за зголошенням в канцелярії заряду. В урочисті свята музей буде замкнений. Євентуальні зміни будуть подані до відомости публіки через газети.

— **Загальні збори філії товариства педагогічного в Тернополі** відбули ся дня 2 лютого с. р. при участі 33 членів. Збори зачали ся передовім полагадженням формальних справ, як вислуханням звітів і вибором виділу. Одинок точка, яка могла більше заінтересувати членів, с. е. відчит проф. Сидорака, відпала не з вини виділу. За рік урядована відбув виділ 12 засідань, на яких обговорювано по більшій часті педагогічні справи. Від довшого часу добивали ся тутешні Русини о женьську школу і виділ вніс в тій справі до громадської ради письмєнне представлєне. Заходи укінчали ся успіхом, бо в жовтні 1902 р. відкрито першу класу для дівчат, де вчащає тепер 47 учениць. В половині жовтня отворено також заходом виділу курс аналфабетів в трох відділах; записалось 200, однак правильно вчащає лиш 80 осіб в віці від 12—50 літ. Науку ведуть пані: Левицка, Навроцка і Солтисова, та панове: Гаєткович, др. Конрад, Миколаєвич, Мороз і Швак. — Хоть як невеликі суть фонди товариства, однак виділ, де міг, підпомагав шкільну молодіж. І так

уділив одному реалістови запомогу 10 К, закупив прибори для аналфабетів, — як отворено руску паралелку для дівчат, виділ зібрав для дитий сеї класи в дорозі складки 95-90 К, а також, як щорічно так і сего року, спровадив для учеників рускої гімназії шкільні підручники, а одержаний при їх розпродажі чистий зиск призначив в цілости на закупно книжок для бідних учеників. Товариство числить 96 членів, з них 43 професорів і народ. учителів.

— **Товариство „Труд“ у Львові (Ранок 39)** з уваги на приближуючий ся сезон збільшило персонал своїх робітень добірними фаховими робітницями, так, що буде в можности виконати як найлучше всі замовлення на час. Поручаємо прете наші робітні ласкавій пам'яті наших Вп. Пань і надїємо ся, що з замовленнями своїми на сей сезон і в будуче не поминуть нашого товариства, а ми доложимо всякого заходу, щоби їх вдоволили.

Рівнож поручаємо наші робітні в виготовленню весільних виправ від найскромніших до найвиставітших по уміркованій ціні. — Подаємо також до відомости, що з днем 2-го лютого 1903 отворили ми при нашим товаристві тримісячний курс гафтів, до ведєня котрого приїмали ми одну з найлучших фахових сил. Вписове 2 кор., оплата місячно по 4 кор. Наука відбувати ся буде кожного дня з виїмком неділі і свят від 3 до 5 год. з полудня. Се рідкий случай за дешеві гроші навчити ся гафту. — *Дирекція*

— **Дирекція „Красового Союзу кредитового“** розсилаючи рівночасно звіри справоздань до всіх стоваришень заробково господарских, що належать до „Красового Союзу кредитового“, просить о виповненє справозданя і надісланє „Красовому Союзу кредитовому“ найдалше до 15 в. ст. лютого 1903 в цілі уложєна статистики розвою руских стоваришень заробково-господарских за р. 1902. — Рівночасно авертає ся дирекція „Красового Союзу кредитового“ з просьбою до всіх тих стоваришень заробково-господарских, що до сего часу не приступили ще в члєни „Красового Союзу кредитового“, аби зволюли приступити в члєни того-ж стоваришєня. — *Дирекція „Красового Союзу кредитового“ у Львові (Ранок ч. 10 І. цов.)*

— **Політичний процес.** Суд присяжних в Марош Вашарелі як прасовий, засудив посла Людвіка Каролього на 1 рік в'язниці і 2000 кор. кари, а адвоката Ерєндього і адвокатского канди-

дата Сеса на 6 місяців і 1000 корон за підбурюване против мадарської народности.

— **Три несподіванки** мала оногди пані Лебль у Відни. Тота пані, що мешкає при ул. Равшєра, дістала переписну карту, на котрій було написанє: „Стало ся щось страшного. Приїдь зараз“. На карті був підписаний зять тої пані, офіцар, котрий мешкає далеко від своєї теці. То була перша несподіванка: сумна. П. Лебль зібрала ся чим скорше і поїхала до доньки, задихана і перепучжена вїпала до єї помешканя, але застала там все в щастю і спокою, зять і донька сиділи коло себе і як-раз сїпвали дуєт. То була для пані Лебль друга несподіванка: радісна. Але тепер мати, донька і зять стали разом роздумувати над тим, хто би то написав ту переписну карту і в якій цілі. Якесь зловище прочутє взяло ся їх. Матір і донька зараз поїхали назад, а коли приїхали до помешканя пані Лебль при ул. Равшєра, побачили ту третю несподіванку, дуже немилу: Хтось розбив помешканє, порозбивав в нїм всі шафи і скрині та позабирав, що лиш дало ся. Злодії забрали п. Лебль одежі і біла на 3000.

— **„Лихі діти конвць“.** Сумна подія стала ся вчера у Відни, а до неї причинили ся також і лихі діти. Робітник в фабрици велїзних машин, 74-літний старєц, іменєм Охотний, застрілив в револьвера свою 70-літну жінку, а відтак і сам собі жите відобрав. Причиною того була хороба і нещадність 3-їх заосмотрєних дитий, від котрих ніколи не жадали ніякої помочи, бо старєнські родичі самі ще зарабляли на себе а навіть складали ощадности. Але в послїдних днях підупали на адорвалю і жаль до дитий спонукав їх до самоубийства. Охотний лишив лист, в котрім написав: Іду на тамтой світ, в ірачини невилїзної недуги, я і моя жінка, а також і з гривоти, що наші повнолітні діти так з нами збходять ся. Прощу нас обоє поховати в однім гробі. — Довгів не маємо ніяких.

— **Спаєна в сїннику спадщина.** В Тойковицях в Чехії померла сими днями на тиф 60 літня Анна Шмальгавс, а лікар наказав спалити сїнник, на котрім она лежала. Сян помершої инан, що матір мала книжочку ощадности і став по смерти матери шукати за нею. Книжочки не міг знайти, але за то знайшов завіщанє, в котрім матір записує ціле своє май-

виручите в одної біді. Ту дівчину я викраду і возьму за жінку. Хлопці, а обїхав Малу Азю і всі острови, і глядав жєнщини, що запалила би мое серце, але не найшов. А тепер як єї найшов, маю випустити єї з своїх рук? Або дістану єї, або — вляну ся на єв. Никодая — позбавлю нас обоє житея.

Хлопці знали, що Марінос Контарас не знав жаргів.

— Але як тебе дівчина не хоче? — питає один з них.

— Она мене не хоче, кажеш? Ба, серденько, а ти не бачив, як она почервонїла, коли я на неї поглянув? Ах, дураку! Ти говориш так, як колиб в житю не бачив жєнщини! Тепер поїдемо за онтой пригірок. Вечером заїдемо перед Терму і там задержимо ся. Я вїсяду сам, перебраний за жєбрака, а пождете на берєві.

І так стало ся. Пізним вечером, коли вже стало смеркатись, зачукав до дверей Физекиса жєбрак. Григорий зачинає вчєрашнє покміле в шинку. Були там ще музики. Стара сварила ся в сусїдою, дівчина була сама дома і варила вечерю. Цїлий день не виходила з хати в городу. Єї очи були червоні від плачу. Аж коли сусїдєві дівчата, що єї любили, стали до неї приходити одна за другою і присягали їй, що ніколи не будуть єї обиджувати ні словами ні піснями, бо та ганьба, яка счинила ся, не була єї виною, потїшила ся дівчина трохи і вечером прийшла трохи до себе. І она почала про те думати, о скїльки лїпше було би, колиб нїн свою любов був показав як розумний чоловік. Двома трема словами був би Григория підїйшов. А тепер вже по євм. Она вже не побачить єго ніколи і ніколи не почув про него. В тій хвили застукано у двері.

— Хто то? — спитала дівчина із се-
редини.

— Бог святий нехай тебе поблагословить, дитинко, чую світ, але не бачу єго, амилуй ся надїмною і подай яку милостиню!

Двері отворили ся і дівчина простягнула руку з куском хліба.

— Нехай Бог тебе благословить — забурмотів знов Марінос і кинув ся до хати. Лємоні зараз єго спїзнала і зімїла. Марінос не мав часу до страченя. Оглянув ся скоро до-вкола себе, витягнув хустину, завязав дівчині уста, взяв єї на плечі, перебіг подвірє, перескочив через задний мур в огород, звїдєс на поле, відтак на другє, там посадив єї під деревом, скоропив розжевою водою, яку мав коло себе, а коли она отворила на хвилю очи і Марінос побачив, що она не боїть ся, завязав їй знов уста і побіг просто до човна.

Хлопці ждали вже з веслами в руках. За годину були в Кальохорі. Коли там прибули, дівчина прийшла до себе, але позжалє ся Боже в якїм душевнїм настрою! Марінос поводив ся з нею як мати з новонародженою дитиною. Вговорював єї, обїцював, потїшав, нї одно лике слово не упало з єго уст. Згодом почала вже спокійнїше віддихати. Як колиб єї серце їй щось сказало, що трохи успокоїло єї розум. Нараз пригадала собі дїм, брата, ріднє село, погадала на сором, ох! сором глумлявих пісєнь, які будуть про неї співати. Она знов зімїла, знов розжева вода, знов муки. Коли трохи прийшла до свїдомости, почав Марінос, що добре змїркував, що їй хибує, знову лагідно вговорювати єї, обїцювати, що не дїтєє ся єї доки не повинчають ся і не звїнчає ся, доки она на то не згодить ся, єго хлопці нехай будуть свїдками. Они приїхали до Кальохорі, а Лємоні все ще не промовила нї слова. Марінос пригадав їй, що они вже на місяці і не мають часу донше зволїкати. Тепер дівчина розплакала ся, а коли їм в берега кинєно ливу, аби човно притягнути, набрала она відваги і відозвала ся:

— Коли ти мені присягнеш перед Матєрїю Божою і святим Николаєм а також і перед святичеником, що твоє жите від тепер буде лагіднє і тихє, як ті слова, котрі говорив, що вирєчєш ся моря і ножа і вернеш до нашого села в святичеником, аби він освїдчїв, що відобран мене з твоїх рук як честну дїчину і що ти все при мені лишив ся, тоді скажу „так“.

Марінос більше нічого не хотїв. Він постановив собі зробити все можливе для своєї любови.

Они висїли і пішли темними улицями до церкви в Кальохорі. Найшли приходєтво, викликали святиченика і пояснили єму, як і що. Святиченик спершу опирав ся. Але коли побачив, що мав до діла з морєскими розбїсачами, що мав робити. Наложив на себе ризи і повинчав їх. Заки поблагословив їх, відобрав ще два рази присягу від Маріноса: раз на євангєліє а другий раз перед святим Николаєм, котрого Марінос ще більше бояв ся як євангєліє.

— А тепер ми нї і святиченик назад! — сказав Марінос. На годину перед вєходом сонця причалило човно до нашої пристани. Моряки були всі уоружєні, аби бути готовими на случай нападу із стороны наших. Насамперед вийшов в човна святиченик і пішов до дому Григория. Яке там було нещастє! Цїлу ніч немо на ногах, цїлу ніч все на дворі з лїхтарнями і саме ладили ся висилати людай по селах, аби віднайти пропавшу Лємоні.

Святиченик довів все до ладу. Скоро увїйшов в хату, приступив просто до брата дівчини, що сидїв опершиєс лїктями о колїна і держачи голову в руках, глядїв дико перед себе як божевільний. Святиченик промовив до него:

— Сину, благословєніє Господа з тобою, не бій ся! Твоя сестра тепер так само чиста і честна, як перед тим була. Той, що єї взяв, став тепер иншим чоловіком. Осє єго присяга.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

Львів,
Ринок ч. 10

„ДНІСТЕР”

дім
„Просьвіти”

одиноке руске товариство, засноване в р. 1892, обезпечає будинки, движимости, збіже і пашу против шкід огневих, побирає умірковану оплату премій, а чистий зиск т. є. надвишку з оплат, розділяє межи членів яко звороти; в послїдних трох літах виносив зворот 8⁰/₁₀.

„ДНІСТЕР” виплачує шкоди дуже скоро, а оцінку шкід переводить разом з делегатом і місцевими членами. За 10 літ ви платив 6.064 відшкодовань в загальній сумі 3,187.258 кор.

„ДНІСТРА” поліси приймають при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

„ДНІСТЕР” посередничить при позичках на жите в краківскім Товаристві.

„ДНІСТЕР” відступає часть провізії з таких обезпечень на рускі добродійні ціли; для того на жите треба обезпечати ся тільки через „Дністер”.

„ДНІСТРА” фонди виносять з кінцем 1902 р. 838.364 кор. і всі уміщені в цінних наперах пуцілярних.

„ДНІСТЕР” уділяє агенції селянам, особливо там, де ще не роблять єго агенти.

„ДНІСТРА” агенти заробили 432.000 К провізії.